

ข้าวโพด (*Zea mays* L.)

- (1) เลขที่คำขอ : 58/2548 วันที่ยื่นคำขอ : 5 กันยายน 2548
- (2) ชื่อผู้ขอ : มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- (3) ชื่อพันธุ์พืชใหม่ : 241 ดับเบิ้ลยู
- (4) รายละเอียดที่มาของพันธุ์พืช : เกิดจากการนำข้าวโพดข้าวเหนียวพันธุ์ผสมปล่อยพันธุ์สำลีอีสาน พัฒนาพันธุ์ที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น มาทำการปรับปรุงประชากรโดยใช้วิธีคัดเลือกพันธุ์ หมู่ 3 รุ่น จากนั้นทำการผสมตัวเองและคัดเลือกแบบจุดประวัติจำนวน 9 ชั่ว จนได้สายพันธุ์แท้ 241 ดับเบิ้ลยู

(5) กรรมวิธีในการปรับปรุงพันธุ์พืช และลักษณะสำคัญของพันธุ์พืชใหม่ :

กรรมวิธีในการปรับปรุงพันธุ์พืช :

ข้าวโพดสายพันธุ์ 241 ดับเบิ้ลยู เป็นข้าวโพดข้าวเหนียวสายพันธุ์แท้ มีเมล็ดสีขาว ที่มีอีโนไทป์ ($Sh_2/-$ - $Su/-$ - wx/wx) เกิดจากการนำเอาข้าวโพดข้าวเหนียวพันธุ์ผสมปล่อยพันธุ์สำลีอีสาน พัฒนาพันธุ์ที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น เมล็ดสีขาว มีอีโนไทป์ ($Sh_2/-$ - $Su/-$ - wx/wx) มาทำการปรับปรุงประชากร โดยใช้วิธีการคัดเลือกพันธุ์ หมู่ 3 รุ่น ระหว่างปี พ.ศ. 2543-2544 จากนั้นทำการผสมตัวเอง และคัดเลือกแบบจุดประวัติจำนวน 9 ชั่ว ระหว่างปี พ.ศ. 2544-2548 จนได้สายพันธุ์แท้ 241 ดับเบิ้ลยู

ลักษณะสำคัญของพันธุ์พืชใหม่

- ลักษณะของใบ ใบแรกเหนือฝักทำมุมปานกลาง
- ลักษณะต้น ลำต้นตรง สูง 126-175 เซนติเมตร โดยวัดจากระดับคอดินถึงข้อใบธง รากค้ำสีเขียวอ่อน โคนต้นอ่อนระยะใบแรกคลี่ สีเขียวอ่อน
- ลักษณะก้านช่อดอก ก้านช่อดอกตัวผู้ที่โผล่พ้นฐานใบธง สั้นมากคือ น้อยกว่า หรือเท่ากับ 5 ซม. ช่อดอกตัวผู้ยาวมากกว่า หรือเท่ากับ 20 ซม. ตั้งตรง ฐานดอกย่อยสีเขียวอ่อน สีเปลือกดอกย่อยสีเขียวอ่อน อับเรณูสีเหลือง จำนวนวันที่ช่อดอกตัวผู้เริ่มบาน 50 เปอร์เซ็นต์ ของจำนวนต้นทั้งหมด 36-45 วัน จำนวนวันออกไหมเป็น 50% ของจำนวนต้นทั้งหมด 36-45 วัน เส้นไหมสีเขียวอ่อน
- ลักษณะฝัก ฝักสูง 61-90 ซม. ความยาวของฝักบนสุดที่ระยะเก็บเกี่ยว 12-15 ซม. กว้าง 5 ซม. มีรูปทรงกระบอก

ลักษณะเมล็ด

เมล็ดเรียงตัวเป็นแถวตรง จำนวนแถวปานกลาง (14 แถว) ข้าวโพดสายพันธุ์แท้พันธุ์นี้มีลักษณะพิเศษที่เป็นการใช้ประโยชน์จากยีนร่วมที่เป็นยีนด้อยควบคุมลักษณะเมล็ดพันธุ์ กล่าวคือ ในแต่ละฝักจะพบเมล็ดแห้งอยู่ 3 ลักษณะ คือ เมล็ดเต่งปุ่นของข้าวโพดข้าวเหนียว ที่มีอีโนบี ($Sh_2/- Su/-wx/wx$) เมล็ดเหี่ยวย่นของข้าวโพดหวานที่มีอีโนไทป์ ($Sh_2/- su/su wx/wx$) และเมล็ดเหี่ยวลีบของข้าวโพดหวานพิเศษที่มีอีโนไทป์ ($sh_2/sh_2 Su/- wx/wx$) โดยมีสัดส่วนของเมล็ดข้าวโพดข้าวเหนียว : ข้าวโพดหวาน : ข้าวโพดหวานพิเศษ เท่ากับ 9:3:4 ทำให้มีรสชาติเหนียวนุ่มปนหวาน เมล็ดมีสีขาวและซังมีสีขาว

ข้าวโพดพันธุ์ 241 ดับเบิ้ลยู